

ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ДП БЛАГОЕВГРАД

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
Югозападно държавно предприятие - гр. Благоевград

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА
НА „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП, гр. Благоевград
ЗА ФИНАНСОВАТА 2016 г.**

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 39 И СЛЕДВАЩИ ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО /в сила от 01.01.2016 г./, ЧЛ.100Н, АЛ.7 ОТ ЗПЦК И ПРИЛОЖЕНИЕ №10, КЪМ ЧЛ. 32, АЛ. 2, Т. 2 ОТ НАРЕДБА №2 ОТ 17.09.2003 Г. ЗА ПРОСПЕКТИТЕ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ И ДОПУСКАНЕ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР НА ЦЕННИ КНИЖА И ЗА РАЗКРИВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ.

Управителният съвет на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП, гр. Благоевград, воден от стремежа да управлява дружеството в интерес на едноличния собственик на капитала, както и на основание изискванията на разпоредбите на чл. 39 и следващи от Закона за счетоводството /в сила от 01.01.2016 г./, чл.100н, ал.7 от ЗППЦК и чл. 32, ал. 2, т. 2 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация изготви настоящия доклад за дейността /Доклада/. Докладът представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството. Докладът съдържа обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП, гр. Благоевград, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

1. РЕГИСТРАЦИЯ И АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВЕН СТАТУТ НА ДРУЖЕСТВОТО

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД е държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон с предмет на дейност: 1. Изпълнение на горскостопански планове за горските територии – държавна собственост; 2. Изпълнение на ловностопански планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства; 3. Изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии – държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии; 4. Организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии – държавна собственост; 5. Организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия; 6. Поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; 7. Организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии – държавна собственост; 8. Създаване на нови гори върху земеделски територии; 9. Опазване на горските територии - държавна собственост; 10. Предоставяне и извършване на обществени услуги; 11. Други дейности, незабранени от закона, както и такива, възложени на държавното предприятие от министъра на земеделието и храните или въз основа на договор.

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД е създадено със Заповед № РД 49—106 от 13.04.2011г на Министерство на земеделието и храните във връзка с чл.163 от Закона за горите и е самостоятелно юридическо лице със статут на държавно предприятие по чл.62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятието е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията към 08.07.2011 год., ЕИК 201627506.

Стойността на имуществото, което е предоставено от държавата на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД възлиза на 21 033 810,58 лв. /двадесет и един млн. тридесет и три хиляди осемстотин и десет лв. и 58 ст./

Предприятието е със 100 % държавна собственост. Едноличен собственик на капитала на предприятието е МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ, ЕИК/ПИК 831909905. Министърът на земеделието и храните упражнява правата на собственост на държавата в предприятието.

2. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Предметът на дейност на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД е: 1. Изпълнение на горскостопански планове за горските територии –

държавна собственост; 2. Изпълнение на ловностопански планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства; 3. Изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии – държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии; 4. Организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии – държавна собственост; 5. Организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия; 6. Поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; 7. Организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии – държавна собственост; 8. Създаване на нови гори върху земеделски територии; 9. Опазване на горските територии - държавна собственост; 10. Предоставяне и извършване на обществени услуги; 11. Други дейности, незабранени от закона, както и такива, възложени на държавното предприятие от министъра на земеделието и храните или въз основа на договор.

Към 31.12.2016 г. „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД стопанисва държавните горски територии в седем административни области – Благоевград, Кюстендил, София град, София област, Пазарджик, Перник и Ловеч. В състава му влизат 40 териториални поделения, от които 35 държавни горски стопанства и 5 – държавни ловни стопанства.

Общата площ на горските територии, включени в обхвата на Югозападно държавно предприятие, е 934 968 ха, от които 686 310 ха са държавните горски територии (73,4%).

3. КАПИТАЛ

Стойността на имуществото, което е предоставено от държавата на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД възлиза на 21 033 810,58 лв. /двадесет и един млн. тридесет и три хиляди осемстотин и десет лв. и 58 ст./ Едноличен собственик на капитала на дружеството е МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ, ЕИК/ПИК 831909905.

Предприятието не е капиталово по смисъла на Търговския закон. Основният капитал, неизискващ регистрация на предприятието се представя по неговата номинална стойност.

II. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

1. ОСНОВНИ НАСОКИ В ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД стопанисва държавните горски територии в седем административни области – Благоевград, Кюстендил, София град, София област, Пазарджик, Перник и Ловеч. В състава му влизат 40 териториални поделения, от които 35 държавни горски стопанства и 5 – държавни ловни стопанства. Общата площ на горските територии, включени в обхвата на Югозападно държавно предприятие е 950 787 ха, от които 677 216 ха са държавните горски територии (71 %).

1.1. Ползване на дървесина

Предвиденото ползване на дървесина по финансови планове на териториалните поделения от обхвата на дейност на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД за 2016 г. е общо 1 068 143 куб.м., или 99 % спрямо **ГСП**.

През 2016 г. са реализирани общо 1 133 735 куб. м., което представлява 106 % изпълнение на планираното за годината количество.

Общата реализация на дървесина от териториалните поделения е с 39 060 куб. м. повече от отчетените количества дървесина през 2015 г.

През 2016 година се наблюдава засилено търсене на строителна и технологична иглолистна дървесина, и в териториалните поделения, в които се добива основно строителна дървесина и дървесина, повредена от биотични и абиотични фактори реализацията ѝ се осъществяваше в график, а голяма част от тях изпълниха графика над 100 % /Гоце Делчев, Гърмен, Дикчан, Добринище, Брезник, Белица, Земен, Ихтиман, Костенец, Кресна, Кюстендил, Места, Невестино, Осогово, Радомир, Разлог, Рилски Манастир, Самоков.

Най – голямо изоставане в изпълнението се констатира при ТП „ДЛС Витошко-Студена” – 58 %; ТП „ДГС Рибарица” – 65 %; ТП „ДГС София” – 74 %; ТП „ДГС Симитли” – 77 %; ТП „ДГС Етрополе” – 78 %; ТП „ДГС Тетевен” – 79 % .

В абсолютна стойност най-голяма реализация на дървесина отчетат: ТП „ДЛС Осогово” – 65 087 куб. м.; ТП „ДГС Гърмен” – 57 963 куб. м ;ТП „ДГС Гоце Делчев” – 55 836 куб. м. ТП „ДГС Самоков” – 53 925 куб. м и ТП „ДГС Невестино” – 47 344 куб. м.

За отчетния период чрез продажба на стояща дървесина на корен са отчетени 780 205 куб.м. дървесина /69 % от общата реализация/, от които 88 604 куб.м. по ценоразпис за физически лица с постоянен адрес на територията на съответното ТП. При предвидена по ФП цена на обезличен/куб. м за продажба на стояща дървесина на корен – 33,97 лв./м3, отчетена такава е 30,95 лв./м3, т.е. с 3,02 лв./м3 по – ниска. Пониската цена се дължи на факта, че 39 % от реализираната дървесина е основно от съхнещите култури, при които началната цена е намалена и на обезл. м3 е 21,97 лв./м3. Освен това влияние на цената оказват и количествата дървесина, отчетени по ценоразпис, които са с цена на обезл. м3 14,83 лв./м3

Добити са 356 015 куб. м. дървесина, от които 15 428 м3 са със собствени работници на ТП „ДЛС Искър”; ТП „ДЛС Витошко-Студена” и ТП „ДГС Благоевград”. Отчетеният среден разход за добив на дървесина е в размер 24,10 лв./м3 и е с 1,15 лв./м3 по-нисък от предвидените разходи във финансовия план, които са средно 25,25 лв./м3.

От склад са реализирани 353 530 куб. м. дървесина, което представлява 31 % от общо отчетената дървесина за 2016 год. 83 % от това количество е реализирано след провеждане на публично оповестени явни, тайни и електронни търгове за продажба на прогнозни количества и на действително добита дървесина на временен склад. Чрез продажба от склад по ценоразпис на физически и юридически лица, както и по реда на чл. 193 и чл. 1166 от ЗГ са реализирани общо 58 617 м3 – 17 % от реализираната дървесина чрез продажба от склад.

Отчетената средна цена за продажба на добита дървесина от временен склад към 31.12.2016 г. е 75,36 лв./м3 и е с 5,03 лв./м3 по-висока от предвидените средни продажни цени на дървесината от склад по ФП за 2016 г. – 70,33 лв./м3.

Общо реализираната /на корен и от склад/ повредена дървесина през 2016 год. е в размер на 335 169 м3, което е 29 % от общото количество.

1.2. Дейности в горските територии на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД

1.2.1. Залесителни дейности

1.2.1.1 Залесяване – От предвидените за залесяване площи през 2016 г. 3901,0 дка,залесените са 4 197,0 дка на стойност 596 776,00 лв.

1.2.1.2. Почвоподготовка - Извършената подготовка на почвата през 2016 г. е 3 343,0 дка на стойност 600 031,00 лв. при предвидена 2 265,0 дка на стойност 490 664,00 лв.

1.2.1.3 Отглеждане на култури – за отглеждане на новосъздадени култури през 2016 г. са предвидени 15 204,0 дка на стойност 715 090,00 лв. Отгледани са 15 182,0 дка култури на стойност 591 847,0 лв.

1.2.1.4 Попълване на култури – За попълване на новосъздадени култури са предвидени 650,0 дка на стойност 98 405,00 лв., като извършените са 710,0 дка за 101 042,0 лв.

1.2.1.5. Ограждане на култури – от предвидените 18 440 л.м. за 66 904,00 лв., отчетените са 25 100 л.м. на стойност 89 084,00 лв.

1.2.2. Стопанисване

1.2.2.1. Отгледни сечи без материален добив - съгласно финансов план за 2016 год. са предвидени 4 559,0 дка, отчетени са 4 564,0 дка, което е 100,1 %, със стойност 193 173 лв.

По финансов план са предвидени и сечи за висококачествена дървесина – 1 695 дка. Към 31.12.2016г. тези сечи са проведени на площ от 1 708 дка, което е изпълнение 100,7 %, със стойност 11 462 лв.

В отчет ГС към 31.12.2016г. са отчетени общо отгледни сечи 6 267 дка, с 5 дка по-малко, поради допуснатата техническа грешка на ТП „ДГС Брезник”

1.2.2.2. Подпомагане на естественото възобновяване – предвидено – 564 дка, изпълнението за годината е 462 дка – 82 %, за което са разходвани 8 299 лв.

1.2.2.3. Маркиране – От предвидените за маркиране 1 233 028 м³ стояща маса, са отчетени 1 412 238 м³, което е 114,5 % спрямо разчета, със стойност 485 560 лв.

1.2.2.4. Кастрене – предвидени са 89,0 дка. Извършено е на площ от 89,0 дка, за което са усвоени 3003 лв. Изпълнението е на 100%.

1.2.3. Защита на горските територии

1.2.3.1. Защита от болести и вредители и др. повреди – от началото на годината за дейността са изразходвани 14 287 лв за наземна химична борба, закупуване на препарати и обучение по лесозащита. Предвидената авиоборба не беше проведена поради липса на индикации за масово размножаване на борова процесионка. Годишният разчет за дейността е 73 208 лв.

1.2.3.2. Защита на горските територии от пожари – средствата, изразходвани през 2016 г. за изпълнението на тази дейност са в размер на 1 258 027 лв., в т.ч.:

- 323 277 м минерализовани ивици на стойност 158 727 лв.;
- 114 307 м лесокултурни прегради на стойност 6 638 лв.;
- за пожаронаблюдателни кули са изразходвани 3 049 лв.;
- за ПП депа са изразходвани 1 088 лв.;
- за предпазни средства и защитни облекла са изразходвани 1 201 лв.

1.2.4. Опазване на горските територии – Изразходваните средства през 2016 г. са в размер на 1 638 352 лв. при разчетени 2 509 298 лв.

1.3. Ловностопанска дейност

1.3.1. Приходи от ловностопанска дейност

За отчетния период са реализирани приходи от ловностопанска дейност в размер на 1 139 646 лв. при разчет за годината - 1 318 083 лв. Приходите от организиран ловен туризъм са 417 750 лв., от продажба на жив дивеч – 24 220 лв. и от годишни вноски по сключени договори за стопанисване и ползване на дивеча в ДУ – 607 568 лв.

1.3.2. Ловно и рибностопански мероприятия

1.3.2.1. Ловностопански мероприятия - За отчетния период са изразходвани 1 127 380 лв. при годишен разчет 1 309 136 лв., от които основно са: за подхранване на дивеча – 168 400 лв., за създаване и поддържане на фуражна база – 125 702 лв., за биотехнически съоръжения – 44 923 лв., за разселване на дивеч и риба – 113 315 лв., за охрана и опазване на дивеча – 390 798 лв. Основно разходите са извършени в ДЛС и ГС, в които има БИСД.

1.3.2.2 Рибностопански разходи - към края на отчетния период са извършени разходи в размер на 5 601 лв. за тази дейност. Годишният разчет е за 2 050 лв.

2. ФИНАСОВ РЕЗУЛТАТ

Към 31.12.2016 г. „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД отчита печалба преди облагане с данъци в размер 1 698 хил. лв., спрямо регистрираната за 2015 г. печалба преди облагане с данъци в размер на 2 190 хил. лв.

Нетната печалба на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД към 31.12.2016 г. е в размер на 1 586 хил.лв., като към 31.12.2015 г. предприятието отчита нетна печалба в размер на 1 993 хил.лева.

Таблица № 1

(в хил. лв.)			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ, МАЛЦИНСТВЕНО УЧАСТИЕ И ПАСИВИ	2 015	%	2 016
III. Финансов резултат			
1. Натрупана печалба (загуба) в т.ч.:	-1 616	100,00%	0
неразпределена печалба	0	0%	0
непокрита загуба	-1 616	100,00%	0
еднократен ефект от промени в счетоводната политика	0	0%	0
2. Текуща печалба	1 993	-20,42%	1 586
3. Текуща загуба	0	0,00%	0
Общо за група III:	377	320,69%	1 586
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ А	190 720	0,91%	192 461

3. ПРИХОДИ ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

Таблица № 2

(В ХИЛ. ЛВ.)			
ПРИХОДИ	2 015	%	2 016
А. Приходи от дейността			
I. Нетни приходи от продажби на:			
1. Продукция	25 580	3,82%	26 557
2. Стоки	7	-14,29%	6
3. Услуги	590	-6,10%	554
4. Други	29 077	-12,56%	25 426
Общо за група I:	55 254	-4,91%	52 543

Към 31.12.2016 г. „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД регистрира нетни приходи от продажби на стойност 52 543 хил.лв., което представлява понижение от 4,91 % спрямо нетните приходи от продажби за 2015 г. в размер на 55 254 хил.лева.

Нетни приходи от продажби на дружеството за 2016 г. включват приходи от продажба на продукция в размер на 26 557 хил.лв., други приходи от продажби на стойност 25 426 хил. лева. и на услуги в размер на 554 хил. лева.

Структура на приходите от оперативна дейност:

Таблица № 3

Вид Приход	Сума	Относителен дял
Приходи от продажба на продукция	26 557 хил.лв	46.68 %
Приходи от продажба на стоки	6 хил.лв	0.01 %
Приходи от продажба на услуги	554 хил.лв	0.98 %
Други приходи	29 474 хил.лв	51.81 %
Увеличение на запасите от ПНПРБП	267 хил.лв	0.47 %
Р-ди за прид. на активи по стоп.начин	27 хил.лв	0.05 %
Общо:	56 885 хил.лв	100 %

Основният източник на приходи от оперативната дейност са дейностите, свързани с реализацията на добитата дървесина, отчетена като готова продукция и като други приходи. Като други приходи са отчетени приходите от продажба на дървесина – стояща маса в размер на 16 249 хил. лв, приходи от стояща маса-санитарни сечи в размер на 6 587 хил.лв., приходи от продажба на недървесни горски продукти – 45 хил. лв. и КМН в размер на 1 314 хил. лв.

Към 31.12.2016 г. приходите от продажба на продукция са в размер на 26 557 хил. лв. в сравнение с отчетените към 31.12.2015 г. приходи от продажба на продукция на стойност 25 580 хил. лв., което представлява увеличение с 3, 82%.

4. РАЗХОДИ ЗА ОСНОВНА ДЕЙНОСТ ПО КАТЕГОРИИ ДЕЙНОСТИ

Таблица № 4

(в хил. лв.)			
РАЗХОДИ	2015	%	2016
А. Разходи за дейността			
I. Разходи по икономически елементи			
1. Разходи за материали	4156	17,06%	4865
2. Разходи за външни услуги	19456	-0,26%	19406
3. Разходи за амортизации	2711	47,36%	3995
4. Разходи за възнаграждения	20941	3,40%	21654
5. Разходи за осигуровки	3746	1,31%	3795
6. Балансова стойност на продадени активи (без продукция)	0	0%	0
7. Изменение на запасите от продукцията и незавършено производство	0	0%	(448)
8. Други, в т.ч.:	2284	-13,84%	1968
обезценка на активи	0	0%	0
провизии	0	0%	0
Общо за група I:	53 294	3,64%	55 235

За отчетната 2016 г. разходите по икономически елементи на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД са на стойност 55 235 хил. лв., и регистрират повишение от 3,64 % спрямо разходите по икономически елементи на предприятието за 2015 г. Най-голям дял в отчетените от ЮЖНОЦЕНТРАЛНО „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД разходи за 2016 г. заемат разходи за възнаграждения на стойност 21 654 хил. лв. следвани от разходи за външни услуги на стойност 19 406 хил. лв. и разходи за материали в размер на 4 865 хил. лв. Тегловият коефициент на тези разходи спрямо общите разходи за 2016 г. възлиза на 83,08 % , докато през 2015 г. той е 83,44 %.

Структура на разходите за оперативна дейност са представени в Таблица 5

Таблица № 5

Вид разход	Сума	Относителен дял
Разходи за материали	4 865 хил.лв.	8.76 %
Разходи за външни услуги	19 406 хил.лв.	34.96 %
Разходи за възнаграждения	21 655 хил.лв.	39.02 %
Разходи за осигуровки	3 795 хил.лв.	6.84 %
Разходи за амортизации	3 994 хил.лв.	7.20 %
Други разходи	1 968 хил.лв.	3.54 %
Намаление запасите на прод.и нез. пр.	-181 хил.лв.	-0.32 %
Общо:	55 502 хил.лв.	100 %

Най-голям относителен дял в структурата на разходите за оперативна дейност заемат разходите за възнаграждения на персонала. На второ място са разходите за

външни услуги. Това се дължи на отчитането на отчисленията за Фонд „Инвестиции в горите“ в сметка 602 "Разходи за външни услуги", както и възлагането на ЛКМ и дърводобива на външни фирми.

III. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО

СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

ОБЩ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ РИСК

На своето заседание по паричната политика, проведено на 8 декември 2016 г., въз основа на редовния икономически и паричен анализ Управителният съвет на ЕЦБ извърши задълбочена оценка на перспективите за икономиката и инфлацията и на позицията по паричната политика. Оценката потвърди необходимостта да бъде удължен срокът на програмата за закупуване на активи и след март 2017 г., за да се запази значителният размер на паричната подкрепа, нужна за осигуряването на устойчиво доближаване на темпа на инфлация до равнища под, но близо до 2% в средносрочен план.

Оценка за състоянието на икономиката и финансите към датата на заседанието на Управителния съвет от 8 декември 2016 г.:

През втората половина на годината икономическата активност в световен мащаб отбеляза подобрение и се очаква да продължи да се засилва, макар и да остане под предкризисните си нива. Провежданата нерестриktivна политика и подобряването на пазара на труда подпомага активността в САЩ, но несигурността относно перспективите за страната и за света като цяло се засили след изборите в САЩ. В Япония темповете на растеж се очаква да останат умерени, докато средносрочните перспективи за растежа в Обединеното кралство вероятно ще бъдат ограничени от засилената несигурност, свързана с бъдещите отношения на страната с ЕС. Освен това, макар че наблюдаваното понастоящем постепенно забавяне на растежа в Китай може би се отразява върху други нововъзникващи пазарни икономики, постепенното отслабване на тежката рецесия в някои от големите страни – износители на основни суровини, оказва все по-голяма подкрепа на световния растеж. Цената на петрола се повиши вследствие на споразумението на ОПЕК от 30 ноември, а ефектите от предходните ѝ понижения върху общата инфлация в света бавно намаляват. Все още големият обем свободни производствени мощности в света обаче сдържа базисната инфлация.

Икономическото възстановяване в еврозоната продължава. През третото тримесечие на 2016 г. БВП в реално изражение на еврозоната нараства на тримесечна база с 0,3 %, както и през второто тримесечие. Постъпващите данни, и най-вече резултатите от проучванията, сочат, че растежът ще продължи и през четвъртото тримесечие на 2016 г. В бъдеще Управителният съвет очаква икономическото възстановяване да продължи да се осъществява с умерен, но по-стабилен темп. Прехвърлянето на мерките на ЕЦБ по паричната политика в реалната икономика стимулира вътрешното търсене и подпомага намаляването на задлъжнялостта. Подобрата рентабилност на предприятията и много благоприятните условия на финансиране продължават да насърчават възстановяването на инвестициите. Освен това устойчивото нарастване на заетостта, за което допринасят и предходни структурни реформи, подкрепя реалния разполагаем доход на домакинствата и частното потребление.

Според макроикономическите прогнози за еврозоната на експерти на Евросистемата от декември 2016 г. се предвижда БВП в реално изражение да нарасне годишно с 1,7% през 2016 г. и 2017 г. и с 1,6% през 2018 г. и 2019 г. В сравнение с макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ от септември 2016 г. прогнозата за растежа на реалния БВП остава в общи линии без промяна. Рисковете относно растежа в еврозоната остават свързани с надценяване на прогнозата.

Според шестмесечния доклад на фонда World Economic Outlook, публикуван на 04.10.2016 г., брутният вътрешен продукт (БВП) на страната ще нарасне с до 3,0 % през 2016 г. и 2,8 % през 2017 г. Предишните прогнози на МВФ от април бяха за растеж от 2,3 % и през двете години. Основните рискове пред развитието на българската икономика, според експертите на МВФ са влошаващата се демографска картина, както и големите икономически и социални дисбаланси между отделните региони в страната.

На 06.12.2016 г. Министерството на финансите публикува актуализирана Есенната макроикономическа прогноза*. (*При изготвянето на прогнозата са използвани статистически данни публикувани до 28 октомври 2016 г., с изключение на изрично упоменатите.) Актуализацията на есенната прогноза на Министерство на финансите бе наложена от публикуването на ревизирани серии от данни за Платежен баланс и Национални сметки, съответно на 17 септември и 11 октомври 2016 г.

Съгласно актуализираната есенна прогноза на МФ, очакванията са както европейската, така и американската икономика да забавят темповете си на растеж през текущата година. Благоприятното развитие при развиващите се пазари, както и ускорението на ръста на БВП на САЩ ще имат водеща роля за динамиката на световната икономика през 2017 г. В същото време, развитието на европейската икономика се очаква да остане потиснато, в резултат на повишената несигурност в региона, свързана с геополитическото напрежение, миграционния поток към страните от ЕС, ефекта от предстоящото излизане на Великобритания от Съюза и влошената икономическа и политическа среда в Турция.

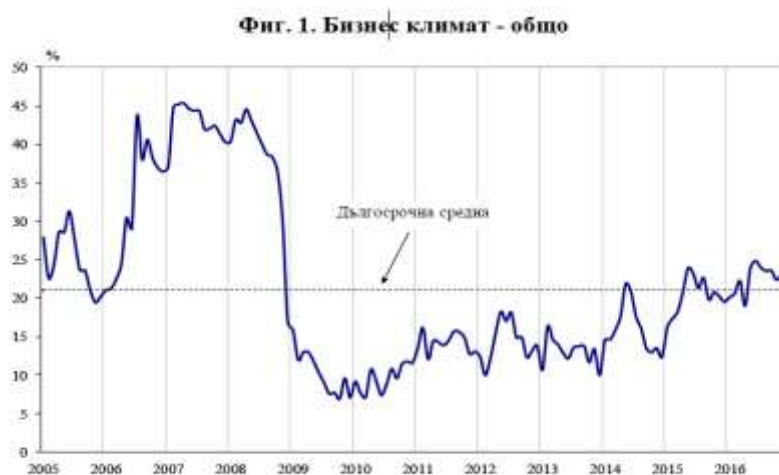
Ревизираните данни за инвестициите показаха по-голямо увеличение на запасите, докато инвестициите в основен капитал са почти на същото равнище, като стойност и реален растеж. За първото полугодие общите инвестиции нараснаха със 7.7 %, но за цялата година се очаква забавяне на растежа до 4.1 %. Това ще бъде свързано с очакваното по-слабо нарастване на запасите и частните инвестиции през втората половина на годината, както и със спада на капиталовите разходи на правителството, който се дължи на преминаването към новата финансова рамка 2014 г. - 2020 г. за финансиране на програмите от фондовете на ЕС. Инвестициите в основен капитал се очаква да нараснат с 0.1 %, което ще се дължи на частния сектор.

Реалният растеж на българската икономика за 2016 г. се очаква да достигне 3.2 %, при 2.6 % в есенната прогноза. Отново се очаква вътрешното търсене (потребление и инвестиции) да има основен принос за растежа, но е повишен и приносът на нетния износ, от 0.6 на 1 пр.п., поради ревизираните данни за вноса.

През 2017 г. растежът на БВП слабо ще се забави до 2.9 %, при очакване за 2.5 % в есенната прогноза. Принос за по-ниския растеж ще има по-слабото външно търсене от европейската икономика, което ще се отрази в забавяне на растежа на износа до 3.2 %. При засилване на потреблението и на инвестициите в основен капитал, растежът на вноса на стоки и услуги се очаква да бъде малко по-висок от 2016 г. и да достигне 2.7 %. В резултат, приносът на нетния износ за растежа на БВП ще бъде 0.4 пр.п., което е по-ниско с 0.6 пр.п. в сравнение с 2016 г.

За периода 2018 г. - 2019 г. се очаква леко ускоряване на растежа на БВП до 3 %. Вътрешното търсене ще бъде водещо, както по линия на потреблението, така и на инвестициите. По-високият ръст на вътрешното търсене ще се отрази в ускорено нарастване на вноса, в резултат на което приносът на нетния износ ще продължи да намалява, а в края на прогнозния период се очаква почти нулев принос към растежа на БВП.

По данни на НСИ през декември 2016 г. общият показател на бизнес климата остава на нивото си от предходния месец. Подобрене на стопанската конюнктура се регистрира в промишлеността и строителството, докато в търговията на дребно и сектора на услугите се отчита понижение.

Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ нараства с 2.3 пункта в сравнение с ноември, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно обаче осигуреността на производството с поръчки се оценява като леко намалена, което е съпроводено и с понижени очаквания за производствената активност през следващите три месеца.

Несигурната икономическа среда продължава да е най-сериозният проблем, затрудняващ дейността на 46.4 % от предприятията.

По отношение на продажните цени в промишлеността по-голяма част от мениджърите предвиждат запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

През декември съставният показател „бизнес климат в строителството“ се увеличава с 1.2 пункта в резултат на благоприятните оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Мненията им относно настоящата строителна активност, както и прогнозите им за следващите три месеца са също по-умерени.

Основните пречки за развитието на бизнеса остават свързани с несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша.

Относно продажните цени в строителството очакванията на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ спада с 5.2 пункта спрямо предходния месец, което се дължи на влошените оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Прогнозите им за

обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца също са по-резервирани.

Конкуренцията в бранша, несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене продължават да са най-сериозните фактори, затрудняващи дейността на предприятията.

По отношение на продажните цени преобладаващите очаквания на търговците са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

През декември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се понижава с 1.3 пункта главно поради по-неблагоприятните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. По-резервирани са и мненията им по отношение на настоящото и очакваното търсене на услуги.

Основните пречки за развитието на бизнеса остават свързани с несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша, макар че през последния месец анкетата регистрира намаление на отрицателното им въздействие.

Относно продажните цени в сектора на услугите по-голяма част от мениджърите предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е свързан с възможни, евентуални, негативни промени в лихвените нива, установени от финансовите институции на Република България.

На 08.10.2016 г. Управителният съвет на ЕЦБ реши, лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение да останат непроменени на нива от 0.00 %, 0.25% и -0.40 % съответно и продължава да очаква, че те ще останат на сегашните или на по-ниски равнища за продължителен период от време и доста след приключването на нетните покупки на активи от страна на Евросистемата. Управителният съвет потвърди, че месечните покупки на активи за 80 млрд. евро са предвидени да се провеждат до края на март 2017 г., а при необходимост и след това, но при всички случаи до установяването на трайна корекция в тренда на инфлацията, който да съответства на целта на УС на ЕЦБ за инфлацията.

На своето заседание по паричната политика, проведено на 8 декември 2016 г., с оглед на осъществяването на своята цел за ценова стабилност Управителният съвет на ЕЦБ взе следните решения:

- Що се отнася до нестандартните мерки по паричната политика, Евросистемата ще продължава да извършва покупки по програмата за закупуване на активи (APP) със сегашния темп от 80 млрд. евро месечно до края на март 2017 г. От април 2017 г. е предвидено нетните покупки на активи да продължат да се провеждат с месечен обем от 60 млрд. евро до края на декември 2017 г., а при необходимост и след това, но при всички случаи до установяването от Управителния съвет на трайна корекция в тренда на инфлацията, който да съответства на неговата цел за инфлацията. Ако междувременно перспективите станат по-неблагоприятни или финансовите условия не съответстват на по-нататъшния напредък към устойчива корекция в тренда на инфлацията, Управителният съвет възнамерява да увеличи размера и/или продължителността на програмата.

- За да се осигури все така гладкото осъществяване на покупките на активи от страна на Евросистемата, Управителният съвет взе решение да коригира параметрите

на АРР от януари 2017 г., както следва: Първо, матуритетният диапазон на програмата за покупки от публичния сектор ще бъде разширен, като минималният остатъчен срок до падежа на допустимите ценни книжа се намали от две години на една година. Второ, покупките на ценни книжа по АРР, чиято доходност до падеж е по-ниска от лихвения процент на ЕЦБ по депозитното улеснение, ще бъдат разрешени, докогато е необходимо.

- Управителният съвет взе решение да не променя основните лихвени проценти на ЕЦБ и продължава да очаква, че те ще останат на сегашните или на по-ниски равнища за продължителен период от време, а и доста след приключването на нетните покупки на активи.

Основните лихвени проценти, определени от БНБ за периода 01.01.2016 – 31.12.2016 г.

Таблица № 6

Месец	Основен лихвен процент
Януари 2016 г.	0.01 %
Февруари 2016 г.	0.00 %
Март 2016 г.	0.00 %
Април 2016 г.	0.00 %
Май 2016 г.	0.00 %
Юни 2016 г.	0.00 %
Юли 2016 г.	0.00 %
Август 2016 г.	0.00 %
Септември 2016 г.	0.00 %
Октомври 2016 г.	0.00 %
Ноември 2016 г.	0.00 %
Декември 2016 г.	0.00 %

*Източник:БНБ

ИНФЛАЦИОНЕН РИСК

Инфлационният риск представлява всеобщо повишаване на цените, при което парите се обезценят и съществува вероятност от понасяне на загуба от домакинствата и фирмите.

По данни на НСИ индексът на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 100.2 %, т.е. месечната инфлация е 0.2 %. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0.4 %, а годишната

инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 0.6 %. Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 0.8 %. Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 99.9%, т.е. месечната инфлация е минус 0.1 %. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1.1 %, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 1.0 %. Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 1.4 %.

Индексът на потребителските цени за ноември 2016 г. спрямо октомври 2016 г. е 100.0%, т.е. месечната инфлация е 0.0 %. Инфлацията от началото на годината (ноември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0.5 %, а годишната инфлация за ноември 2016 г. спрямо ноември 2015 г. е минус 0.5 %. Средногодишната инфлация за периода декември 2015 - ноември 2016 г. спрямо периода декември 2014 - ноември 2015 г. е минус 0.8 %.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за ноември 2016 г. спрямо октомври 2016 г. е 99.9%, т.е. месечната инфлация е минус 0.1 %. Инфлацията от началото на годината (ноември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1.2 %, а годишната инфлация за ноември 2016 г. спрямо ноември 2015 г. е минус 0.8 %. Средногодишната инфлация за периода декември 2015 - ноември 2016 г. спрямо периода декември 2014 - ноември 2015 г. е минус 1.4 %.

Индексът на потребителските цени за декември 2016 г. спрямо ноември 2016 г. е 100.6%, т.е. месечната инфлация е 0.6 %. Годишната инфлация за декември 2016 г. спрямо декември 2015 г. е 0.1%. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2016 г. спрямо периода януари - декември 2015 г. е минус 0.8 %.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за декември 2016 г. спрямо ноември 2016 г. е 100.8 %, т.е. месечната инфлация е 0.8 %. Годишната инфлация за декември 2016 г. спрямо декември 2015 г. е минус 0.5 %. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2016 г. спрямо периода януари - декември 2015 г. е минус 1.3 %.

Различният обхват на ИПЦ и ХИПЦ и съответно различната структура на потреблението са причина за различните стойности на двата индекса.

Съгласно актуализираната есенната прогноза на Министерство на финансите, публикувана на 06.12.2016 г., през 2016 г. годишният темп на инфлация остава отрицателен, като отчита известно ускорение през първото полугодие най-вече по линия на спада в цените на енергийните стоки и храните и поевтиняване на комуникационните услуги. През летните месеци обаче дефлацията в страната се забавя съществено и остава на ниво от 1.1 % на годишна база в периода юли-септември.

Текущата динамика и очаквания за международните цени на суровините дават основания да се очаква, че отрицателната инфлация в страната ще продължи да се забавя до -0.2 % в края на 2016 г. Средно за годината общият ХИПЦ се очаква да отчете понижение от 1.2 %, предвид високата дефлация в периода април-май 2016 г.

Натрупаната инфлация в края на 2017 г. ще се ускори до 1.2 %, като отрицателен принос се очаква единствено по линия на продължаващо, макар и с по-нисък темп, поевтиняване на потребителските стоки с дълготраен характер. Останалите основни компоненти на ХИПЦ ще отчетат поскъпване при допускане за по-високи международни цени на петрола и неенергийните суровини и нарастване на вътрешното търсене. Средногодишното повишение на общият индекс през 2017 г. се очаква да бъде 1.1 %, а в периода 2018-2019 г. инфлацията ще се ускори до 1.5-1.7 %.

Инфлацията за периода 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г. е следната:

Таблица № 7

Месец	% на инфлацията
Януари 2016 г.	0.00 %
Февруари 2016 г.	- 0.3 %
Март 2016 г.	- 0.7 %
Април 2016 г.	0.00 %
Май 2016 г.	0.00 %
Юни 2016 г.	-0.1 %
Юли 2016 г.	1.00 %
Август 2016 г.	0.00 %
Септември 2016 г.	-0.5 %
Октомври 2016 г.	0.2 %
Ноември 2016 г.	0.00 %
Декември 2016 г.	0.6 %

*Източник:НСИ

Според предварителната оценка на Евростат годишната инфлация в еврозоната, измерена чрез ХИПЦ, се повишава до 0,6 % през ноември 2016 г. спрямо 0,5 % през октомври и 0,4 % през септември, което до голяма степен отразява повишение на годишната инфлация при енергоносителите, макар все още да няма признаци за изразен възходящ тренд на базисната инфлация.

В бъдеще, въз основа на текущите цени на петролните фючърси, има вероятност общата инфлация да се увеличи значително през декември 2016 г. – януари 2017 г., до равнище над 1 %, главно вследствие на базови ефекти при годишното изменение на цените на енергоносителите.

Според макроикономическите прогнози за еврозоната на експертите от Евросистемата от декември 2016 г. годишната ХИПЦ инфлация се предвижда да бъде 0,2% през 2016 г., 1,3% през 2017 г., 1,5% през 2018 г. и 1,7% през 2019 г. Прогнозата за ХИПЦ инфлацията е в общи линии без промяна спрямо макроикономическите прогнози на експертите в ЕЦБ от септември 2016 г.

ПОЛИТИЧЕСКИ РИСК

Политическият риск е вероятността от смяна на Правителството, или от внезапна промяна в неговата политика, от възникване на вътрешнополитически сътресения и неблагоприятни промени в стопанското законодателство, в резултат на което средата, в която оперират местните стопански субекти да се промени негативно, а инвеститорите да понесат загуби.

В национален план, на 14 ноември 2016 г. Премиерът Бойко Борисов внесе в Народното събрание оставка на правителството. След приемане на подадената оставка от парламента на 16 ноември 2016 г., трите неуспешни опита за съставяне на ново правителство в рамките на действащия парламент и отказът на президента да назначи служебно правителство, политическият риск за България се свързва с възможността за вътрешно дестабилизиране на държавата в периода на организиране и провеждане на предсрочни парламентарни избори.

Политическите рискове за България в международен план са свързани с поетите ангажиментите за осъществяване на сериозни структурни реформи в страната в качеството ѝ на равноправен член на ЕС, повишаване на социалната стабилност ограничаване на неефективните разходи, от една страна, както и със силната дестабилизация на страните от Близкия изток, зачестяващите заплахи от терористични атентати в Европа, бежански вълни и нестабилност на ключови страни в непосредствена близост до България.

Основният извод в доклад за България на Economist Intelligence Unit (EIU) е, че въпреки фискалните подобрения през периода януари - август след прогреса в консолидацията през 2015 г. са налице някои рискове за бюджета на България през 2016-17 г., произтичащи от проблеми в енергийния сектор. Причината, въпреки снижаването на дефицита в сектора вследствие на реформите през 2015 г. е фактът, че през юни международният арбитражен съд реши НЕК да плати 550 млн. евро на руската „Атомстройекспорт“ заради решението на България да се откаже от проекта за АЕЦ „Белене“. Въпреки че компенсацията е само половината от това, което Русия иска, тя представлява значителна сума за финансово затруднената НЕК и вероятно ще трябва финансиране от публични фондове. Основната прогноза на Economist Intelligence Unit (EIU) е, че фискалната консолидация ще продължи да надминава целите на правителството в средносрочен план.

България, както и другите държави – членки на ЕС от региона, продължава да бъде сериозно засегната от общо европейския проблем с интензивния бежански поток от Близкия изток.

След заседанието на Европейския съвет в Братислава на 16.09.2016 г. Председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер обяви, че Европейският съюз ще предостави 160 млн. евро на България за управление на границите и преодоляване на миграционната криза. Помощта за страната ни се очаква да бъде изплатена на два транша. Европейският съвет е решил 108 млн. евро да бъдат отпуснати първоначално за нуждите на България, като целта е тази сума да достигне 160 млн. евро, каквото е било искането на българския премиер.

Други фактори, които също влияят на този риск, са евентуалните законодателни промени и в частност тези, които касаят стопанския и инвестиционния климат в страната.

ВАЛУТЕН РИСК

Експозицията към валутния риск представлява зависимостта и ефектите от изменението на валутните курсове. Систематичният валутен риск е вероятността от евентуална промяна на валутния режим на страната (валутен борд), което би довело или до обезценяване на лева или до поскъпване на лева спрямо чуждестранните валути.

Валутният риск ще има влияния върху компании, имащи пазарни дялове, плащанията на които се извършват във валута, различна от лева и еврото. Тъй като съгласно действащото законодателство в страната българският лев е фиксиран към еврото в съотношение EUR 1 = BGN 1.95583, а Българската народна банка е длъжна да поддържа ниво на българските левове в обръщение, равно на валутните резерви на банката, рискът от обезценяване на лева спрямо европейската валута е минимален и се състои във евентуално предсрочно премахване на валутния борд в страната. На този етап това изглежда малко вероятно, тъй като очакванията са валутният борд да бъде отменен при приемането на еврото в България за официална платежна единица.

Теоретично, валутният риск би могъл да се повиши, когато България се присъедини към втория етап на Европейския Валутен Механизъм (ERM II). Това е режим,

в който страната трябва да поддържа валутния курс спрямо еврото в границите на +/- 15% спрямо централен паритет. На практика, всички държави, които понастоящем са в този механизъм (Дания, Естония, Кипър, Литва, Латвия, Малта), са свидетели на колебания, които са съществено по-малки от позволените $\pm 15\%$.

Фиксираният курс на лева към еврото не елиминира за българската валута риска от неблагоприятни движения на курса на еврото спрямо другите основни валути (щатски долар, британски паунд, швейцарски франк) на международните финансови пазари, но към настоящия момент дружеството не счита, че такъв риск би бил съществен по отношение на дейността му. Дружеството може да бъдат засегнато от валутния риск в зависимост от вида на валутата на паричните постъпления и от вида на валутата на потенциалните заеми на дружеството.

НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Специфичните за дейността на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД произтичат от естеството на основната дейност на предприятието, както и от силната зависимост на предприятието от националната и Европейската регулация.

ЗАВИСИМОСТ ОТ КЛЮЧОВ ПЕРСОНАЛ

През последните години в България се наблюдава спад, както на броя на професионалните училища в областта, в която предприятието развива своята дейност, така и на броя ученици в специалните паралелки, а обучителните програми и оборудването в училищата са остарели. Всичко това води до намаляване на професионалистите и сериозни трудности при набирането на специализиран персонал. Ако Дружеството не съумее да осигури необходимия брой квалифицирани служители за дейността си, това би затруднило цялостния процес и изпълнението на договорните ангажименти на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД, а оттам би влошило значително оперативните му резултати и финансово състояние.

ЕКОЛОГИЧЕН РИСК

Екологичният риск се свързва с вредите върху околната среда и съвременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда.

Предвид спецификата на дейността на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД то е изложено на екологичен риск.

НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПРИРОДНИ И КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ, АВАРИИ, БЕДСТВИЯ И ПРИРОДНИ СТИХИИ

Предвид основната дейност на дружеството неблагоприятните природни и климатични условия могат да попречат на нормалното функциониране на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД и да окажат негативно влияние върху финансовите му резултати.

Аварии, бедствия и природни стихии също представляват риск за дейността на дружеството.

ЛИКВИДЕН РИСК

Проявлението на ликвидния риск по отношение на дружеството се свързва с възможността за липса на навременни и/или достатъчни налични средства за посрещане на всички текущи задължения. Този риск може да настъпи, както при значително забавяне на плащанията от страна на длъжниците на дружеството, така и при не достатъчно ефективно управление на паричните потоци от дейността на дружеството. Ръководството не използва финансови инструменти за минимизиране на този вид риск.

ФИНАНСОВИЯ РИСК, СВЪРЗАНИ СЪС ЗЕМЕДЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Ръководството на дружеството отчита този риск и е разработило стратегия за неговото управление: След реколтиране на селскостопанската продукция се предприемат необходимите мерки за нейното съхранение в зърнобази или обособени за целта други бази. С оглед минимизиране на ценовия риск, голяма част от земеделската продукция, предназначена за продажба се реализира в текущата година. Изписването на селскостопанската продукция за нуждите на ловно-стопанските мероприятия се извършва на база видове и брой дивеч, установен при таксация на дивеча в държавните ловностопански райони, като изписването на продукцията е в хронологичен порядък, с оглед незадържане на стари количества и обновяване на запасите.

IV. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИ И НЕФИНАНСОВИ ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТА ОТ ДЕЙНОСТТА, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ИНФОРМАЦИЯ ПО ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ЕКОЛОГИЯТА И СЛУЖИТЕЛИТЕ

1. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

ЛИКВИДНОСТ

Таблица № 8

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЛИКВИДНОСТ:	31.12.2016	31.12.2015
Коефициент на обща ликвидност	0,34	0,51
Коефициент на бърза ликвидност	0,30	0,47
Коефициент на абсолютна ликвидност	0,20	0,35
Коефициент на незабавна ликвидност	0,20	0,35

Коефициент на обща ликвидност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на обща ликвидност на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД е 0,34 и се понижава, спрямо стойностите му за 2015 г. През 2016 г. спрямо 2015 г., текущите активи на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД се понижават с 27,75 %, а текущите пасиви нарастват с 9,54 %.

Коефициент на незабавна ликвидност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на незабавна ликвидност е 0,20 и намаляват спрямо стойността му от 0,35 за 2015 г. През 2016 г. спрямо 2015 г. паричните средства на предприятието се понижават с 39,15 %, а текущите пасиви нарастват с 9,54 %. Дружеството не отчита през текущата година финансови активи.

Коефициент на бърза ликвидност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на бърза ликвидност е 0,30 и се понижава в сравнение със стойностите за 2015 г. През 2016 г. спрямо 2015 г. се отчита повишение на материалните запаси на предприятието с 18,90 %, както и понижение на текущите активи с 27,75 %, докато текущите пасиви се повишават с 9,54 %.

Коефициент на абсолютна ликвидност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на абсолютна ликвидност е 0,25 и се понижава в сравнение със стойностите му за 2015 г. През 2016 г. в сравнение с 2015 г. сумата на паричните средства на предприятието се понижават с 39,15 %, а текущите пасиви нарастват с 9,54 %.

КАПИТАЛОВИ РЕСУРСИ

КОЕФИЦИЕНТИ НА ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ

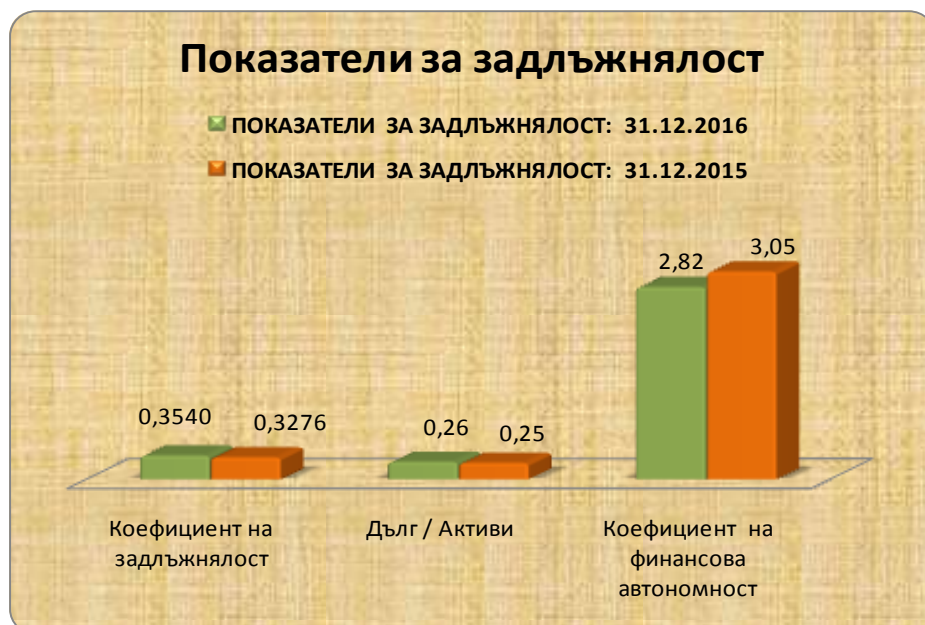

Таблица № 9

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЗАДЛЪЖНЯЛОСТ:	31.12.2016	31.12.2015
Коефициент на задлъжнялост	0,3540	0,3276
Дълг / Активи	0,26	0,25
Коефициент на финансова автономност	2,82	3,05

Коефициент на финансова автономност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на финансова автономност се понижава в сравнение с 2015 година. През 2016 г. спрямо 2015 г. собствения капитал на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД нараства с 0,91 %, а сумата на дълга на предприятието се повишава с 6,95 %.

Коефициент на задлъжнялост

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на задлъжнялост е 0,354 и се повишава незначително спрямо 2015 година.

Съотношение дълг към обща сума на активите

Съотношението Дълг/Активи показва директно какъв процент от активите на предприятието се финансира чрез дълг.

Към 31.12.2016 г. стойността на съотношението Дълг/Активи е 0,26. През 2016 г. спрямо 2015 г. сумата на дълга на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД се повишава с 6,95 %, а сумата на активите на предприятието се повишава с 2,40 %.

3. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ И УПРАВЛЕНСКИ КОЕФИЦИЕНТИ

Таблица 10

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ:	31.12.2016	31.12.2015
ЕБИТДА	5507	4668
ЕБИТ	1512	1957

Таблица 11

	(в хил. лв.)	
Показатели	2015	2 016
Нетни приходи от продажби	55254	52543
Нетен финансов резултат	1993	1586
Собствен капитал	190720	192461
Нетекущи пасиви	3296	1995
Текущи пасиви	59190	64836
Нетекущи активи	223089	237532
Текущи активи	30117	21760
Оборотен капитал	-29073	-43076
Парични средства	20958	12752
Общо дълг	62486	66831
Общо активи	253206	259292
Разходи за лихви	24	7
Материални запаси	2148	2554
Краткосрочни вземания	6183	3454
Разходи за обичайната дейност	53294	55235
Разходи за материали	4156	4865

ПОКАЗАТЕЛИ НА РЕНТАБИЛНОСТ

Таблица №12

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕНТАБИЛНОСТ:	31.12.2016	31.12.2015
Рентабилност на Основния Капитал	0,075	0,095
Рентабилност на Собствения Капитал (ROE)	0,0082	0,0104
Рентабилност на Активите (ROA)	0,0061	0,0086

Рентабилност на Собствения капитал (ROE)

Към 31.12.2016 г. коефициентът на Рентабилност на собствения капитал се понижава до стойността от 0,0082, поради повишение на собствения капитал на предприятието с 0,91 %. Отчетената от предприятието нетна печалба за 2016 г. се понижава с 20,42 %, спрямо 2015 г.

Рентабилност на активите (ROA)

Стойността на коефициента на рентабилност на активите към 31.12.2016 г. е на стойност 0,0061. За 2015 г. „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД отчита нетна печалба в размер на 1 586 хил. лв., а активите на предприятието се повишават с 2,40 % в сравнение с 2015 г.

Рентабилност на Основния капитал

Към 31.12.2016 г. коефициентът на Рентабилност на основния капитал се понижава до стойността от 0,075, поради понижението нетна печалба с 20,42 %, спрямо 2015 г.

5. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Средносписъчният състав към 31.12.2016 г. на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД е 1501 души.

Таблица № 13

Вид персонал	2016
СРЕДНОСПИСЪЧЕН БРОЙ НА ПЕРСОНАЛА	1501
Ръководители	104
Специалисти	318
Техници и приложни специалисти	200
Помощен и административен персонал	879

Структурата на заетостта по вид персонал е утвърдена от Министъра на земеделието и храните и УС на предприятието.

6. ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда.

Предприятието провежда отговорна политика по отношение на елиминирането на екологичния риск, намаляване на замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда

Съгласно чл. 179 от Закона за горите, Дружеството формира Фонд „Инвестиции в горите“. Източник за формиране на фонда е част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии – държавна собственост, определена с постановление на Министерския съвет. Средствата на Фонд „Инвестиции в горите“ се разходват за залесяване, закупуване на горски територии, проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура, проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения, както и за изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми.

V. ВСИЧКИ ВАЖНИ СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯТ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Не са настъпили важни събития след датата на съставяне на Годишния финансов отчет на предприятието.

VI. ВЕРОЯТНОТО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Очакваното бъдещо развитие на предприятието се свързва с продължаване извършването през следващия отчетен период на основни видове дейности, запазване и затвърждаване мястото на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР.

БЛАГОЕВГРАД в отрасъла, отстояване на завоюваните позиции и авторитет сред контрагенти и кредитори, предоставяне на качествени продукция и услуги, свързани с дърводобива, ловния туризъм, лесокултурната дейност и др., имайки предвид добрата техническа обезпеченост, както и добра обезпеченост с висококвалифициран персонал, съответно недопускане на тежест и особено важно – лоялност с партньори, персонал и институции – основен принцип на работа.

Бъдещото развитие на предприятието е свързано с:

- устойчиво управление и многофункционално стопанисване на горите, насочено към развитие на икономически жизнен и допринасящ за развитието на обществото горски сектор;
- изпълнение на заложените натурални и стойностни показатели по финансовите, горскостопанските и ловностопанските планове в средносрочен план;
- изпълнение на публичните функции на държавата и ефективно управление на държавната горска собственост;
- осигуряване на прозрачност в управлението на горите;
- подобряване на комуникацията с хората и бизнеса;
- предоставяне на качествени услуги, свързани с дърводобива, ловния туризъм, лесокултурната дейност и др.

VII. ДЕЙСТВИЯТА В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

През 2016 г. в „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД не са провеждани научни изследвания и разработки, тъй като най-важната задача на ръководството на предприятието, в условията на засилена конкуренция е да запази досегашните позиции на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД на българския пазар.

VIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СОБСТВЕНИ АКЦИИ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД не е капиталово дружеството и по тази причина не може да придобива, притежава и прехвърля свои акции.

IX. НАЛИЧИЕТО НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Предприятието няма регистрирани клонове

X. ИЗПОЛЗВАНИТЕ ОТ ПРЕДПРИЯТИЕТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД не е използвало финансови инструменти през 2016 г. за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци. През отчетната година предприятието не е извършвало сделки за хеджиране на валутен риск, тъй като няма достатъчно мащабни и отдалечени във времето сделки в USD или други валути с плаващ спрямо лева курс.

Предприятието би могло да има експозиция към ликвиден, пазарен, лихвен, валутен и оперативен рискове, възникващи от употребата на финансови инструменти.

Тези видове риск са подробно описани в раздел III. От настоящия доклад, както и са оповестени в годишния финансов отчет, изготвен по МСС.

XI. ИНФОРМАЦИЯ, ДАДЕНА В СТОЙНОСТНО И КОЛИЧЕСТВЕНО ИЗРАЖЕНИЕ ОТНОСНО ОСНОВНИТЕ КАТЕГОРИИ СТОКИ, ПРОДУКТИ И/ИЛИ ПРЕДОСТАВЕНИ УСЛУГИ, С ПОСОЧВАНЕ НА ТЕХНИЯ ДЯЛ В ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, КАТО ЦЯЛО И ПРОМЕНИТЕ, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА

Предметът на дейност на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД е: 1. Изпълнение на горскостопански планове за горските територии – държавна собственост; 2. Изпълнение на ловностопански планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства; 3. Изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии – държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии; 4. Организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии – държавна собственост; 5. Организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия; 6. Поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; 7. Организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии – държавна собственост; 8. Създаване на нови гори върху земеделски територии; 9. Опазване на горските територии - държавна собственост; 10. Предоставяне и извършване на обществени услуги; 11. Други дейности, незабранени от закона, както и такива, възложени на държавното предприятие от министъра на земеделието и храните или въз основа на договор.

Към 31.12.2016 г. „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД стопанисва държавните горски територии в седем административни области – Благоевград, Кюстендил, София град, София област, Пазарджик, Перник и Ловеч. В състава му влизат 40 териториални поделения, от които 35 държавни горски стопанства и 5 – държавни ловни стопанства.

Общата площ на горските територии, включени в обхвата на Югозападно държавно предприятие, е 934 968 ха, от които 686 310 ха са държавните горски територии (73,4%).

Реализираните през 2016 г. приходи от продукция заемат 46.72 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Реализираните през 2016 г. приходи от услуги представляват 0,97 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Реализираните през 2016 г. приходи от продажба на стоки заемат 0,008 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Реализираните през 2016 г. Други приходи представляват 51,86 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Продажбите на предприятието към 31.12.2016 г., са разпределени както следва:

Таблица 14

Вид приходи	Стойност в хил. лв	Дял в % в приходите от продажби
I. Приходи от продажба на продукция, от които:	26 557	46.72

Приходи от продажби на готова продукция – дърводобив	23 803	
Приходи от продажби на готова продукция – собствен дърводобив	352	
Приходи от продажби на готова продукция – санитарни сечи	151	
Приходи от продажби на готова продукция – собствен дърводобив санитарни сечи –	214	
Приходи от разсадници –	103	
Приходи от алтернативен туризъм	4	
Приходи от ловен дом –	104	
Приходи от организиран ловен туризъм	4,5	
II. Услуги	554	0,97
III. Стоки	6	0,008
IV. Други приходи	29 474	51,86
Приходи от други продажби 10 953	10 953	
Приходи от наем	109	
Приходи от стояща маса	16 249	
Стояща маса санитарни сечи	6 587	
Продажба на недървесни горски продукти	45	
Постъпления от К.М.Н	1 314	

52 543

ХІІ. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИХОДИТЕ, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО ОТДЕЛНИТЕ КАТЕГОРИИ ДЕЙНОСТИ, ВЪТРЕШНИ И ВЪНШНИ ПАЗАРИ, КАКТО И ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗТОЧНИЦИТЕ ЗА СНАБДЯВАНЕ С МАТЕРИАЛИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО НА СТОКИ ИЛИ ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА УСЛУГИ С ОТРАЗЯВАНЕ СТЕПЕНТА НА ЗАВИСИМОСТ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ВСЕКИ ОТДЕЛЕН ПРОДАВАЧ ИЛИ КУПУВАЧ/ ПОТРЕБИТЕЛ, КАТО В СЛУЧАЙ, ЧЕ ОТНОСИТЕЛНИЯТ ДЯЛ НА НЯКОЙ ОТ ТЯХ НАДХВЪРЛЯ 10 НА СТО ОТ РАЗХОДИТЕ ИЛИ ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ, СЕ ПРЕДОСТАВЯ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВСЯКО ЛИЦЕ ПООТДЕЛНО, ЗА НЕГОВИЯ ДЯЛ В

ПРОДАЖБИТЕ ИЛИ ПОКУПКИТЕ И ВРЪЗКИТЕ МУ С ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК

Таблица 15

(в хил. лв.)			
ПРИХОДИ	2 015	%	2 016
А. Приходи от дейността			
I. Нетни приходи от продажби на:			
1. Продукция	25 580	3,82%	26 557
2. Стоки	7	-14,29%	6
3. Услуги	590	-6,10%	554
4. Други	29 077	-12,56%	25 426
Общо за група I:	55 254	-4,91%	52 543
II. Приходи от финансираня	0	100%	4 075
в т.ч. от правителството	0	0%	0
Общо за група II:	0	0%	4 075
III. Финансови приходи		0%	
1. Приходи от лихви	0	100%	70
2. Приходи от дивиденди	0	0%	0
3. Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти	0	0%	0
4. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	0	0%	0
5. Други	257	-42%	149
Общо за група III:	257	-15%	219
Б. Общо приходи от дейността (I + II + III):	55 511	2,39%	56 837

Към 31.12.2016 г. „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД отчита общи приходи от дейността в размер на 56 837 хил. лв., което представлява повишение от 2,39 %, спрямо общо приходи от дейността на предприятието на към 31.12.2015 г., които са на стойност 55 511 хил. лева.

Предприятието оперира само на българския пазар.

Относителният дял на никой от клиентите на предприятието не надхвърля 10 на приходите от продажби.

XIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СКЛЮЧЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СДЕЛКИ

През 2016 г. „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД не е сключвало съществени сделки по смисъла на Наредба 2 на КФН.

XIV. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СДЕЛКИТЕ, СКЛЮЧЕНИ МЕЖДУ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, И СВЪРЗАНИ ЛИЦА, ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД, ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ТАКИВА СДЕЛКИ, КАКТО И СДЕЛКИ, КОИТО СА ИЗВЪН ОБИЧАЙНАТА МУ ДЕЙНОСТ ИЛИ СЪЩЕСТВЕНО СЕ ОТКЛОНЯВАТ ОТ ПАЗАРНИТЕ УСЛОВИЯ, ПО КОИТО ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК ИЛИ НЕГОВО ДЪЩЕРНО ДРУЖЕСТВО Е СТРАНА С ПОСОЧВАНЕ НА СТОЙНОСТТА НА СДЕЛКИТЕ, ХАРАКТЕРА НА СВЪРЗАНОСТТА И ВСЯКА ИНФОРМАЦИЯ, НЕОБХОДИМА ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК

През 2016 г. „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД не е сключвало сделки със свързани лица, какта и не са отправяни предложения за

сключване на такива сделки. Предприятието не е сключвало сделки, които да са извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

XV.ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪБИТИЯ И ПОКАЗАТЕЛИ С НЕОБИЧАЕН ЗА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ХАРАКТЕР, ИМАЩИ СЪЩЕСТВЕНО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА МУ, И РЕАЛИЗИРАНИТЕ ОТ НЕГО ПРИХОДИ И ИЗВЪРШЕНИ РАЗХОДИ; ОЦЕНКА НА ВЛИЯНИЕТО ИМ ВЪРХУ РЕЗУЛТАТИТЕ ПРЕЗ ТЕКУЩАТА ГОДИНА

През 2016 г. не са налице събития или показатели с необичаен за предприятието характер, които са имат съществено влияние върху дейността му, реализизираните от него приходи и извършени разходи.

XVI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКИ, ВОДЕНИ ИЗВЪНБАЛАНСОВО - ХАРАКТЕР И БИЗНЕС ЦЕЛ, ПОСОЧВАНЕ ФИНАНСОВОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА СДЕЛКИТЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА, АКО РИСКЪТ И ПОЛЗИТЕ ОТ ТЕЗИ СДЕЛКИ СА СЪЩЕСТВЕНИ ЗА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, И АКО РАЗКРИВАНЕТО НА ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ Е СЪЩЕСТВЕНО ЗА ОЦЕНКАТА НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК

През 2016 г. предприятието няма сделки, които са водени извънбалансово.

XVII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ЗА ОСНОВНИТЕ МУ ИНВЕСТИЦИИ В СТРАНАТА И В ЧУЖБИНА (В ЦЕННИ КНИЖА, ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ И НЕДВИЖИМИ ИМОТИ), КАКТО И ИНВЕСТИЦИИТЕ В ДЯЛОВИ ЦЕННИ КНИЖА ИЗВЪН НЕГОВАТА ГРУПА ПРЕДПРИЯТИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО И ИЗТОЧНИЦИТЕ/НАЧИНИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД не притежава дялови участия в дъщерни дружества.

XVIII. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СКЛЮЧЕНИТЕ ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ОТ НЕГОВО ДЪЩЕРНО ДРУЖЕСТВО ИЛИ ДРУЖЕСТВО МАЙКА, В КАЧЕСТВОТО ИМ НА ЗАЕМОПОЛУЧАТЕЛИ, ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ С ПОСОЧВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ПО ТЯХ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НА КРАЙНИТЕ СРОКОВЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ, КАКТО И ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЕНИ ГАРАНЦИИ И ПОЕМАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Дружеството не е сключвало договори заем, в качеството му на заемател, както и не е предоставяло гаранции в полза на други лица.

XIX. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СКЛЮЧЕНИТЕ ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ОТ НЕГОВО ДЪЩЕРНО ДРУЖЕСТВО ИЛИ ДРУЖЕСТВО МАЙКА, В КАЧЕСТВОТО ИМ НА ЗАЕМОДАТЕЛИ, ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ГАРАНЦИИ ОТ ВСЯКАКЪВ ВИД, В ТОВА ЧИСЛО НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА, С ПОСОЧВАНЕ НА КОНКРЕТНИТЕ УСЛОВИЯ ПО ТЯХ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НА КРАЙНИТЕ СРОКОВЕ ЗА ПЛАЩАНЕ, И ЦЕЛТА, ЗА КОЯТО СА БИЛИ ОТПУСНАТИ

Предприятието не е отпускало заеми, нито е предоставяло гаранции или поемало задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, в това число и на свързани лица.

XX.ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ИЗВЪРШЕНА НОВА ЕМИСИЯ ЦЕННИ КНИЖА ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД.

През отчетния отчетен период предприятието не е издавало емисия акции

XXI. АНАЛИЗ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ПОСТИГНАТИТЕ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ, ОТРАЗЕНИ ВЪВ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВАТА ГОДИНА, И ПО-РАНО ПУБЛИКУВАНИ ПРОГНОЗИ ЗА ТЕЗИ РЕЗУЛТАТИ.

Предприятието няма публикувана прогноза за 2016 г.

Предприятието изпълнява Финансов план за 2016 г.

Общото изпълнение на планираните през 2016 г. по ФП дейности в следната таблица:

Таблица 16

Показатели	Мярка	Разчет		Отчет		% на изпълнение	
		Натура	Стойност	Натура	Стойност	Натура	Стойност
I.Залесителни дейности	лв.		3124930		2854325		91,3
1. Залесяване	дка	3901	745894	4197	596776	107,6	80
2.Почвоподготовка	дка	2265	490664	3343	600031	147,6	122,3
3.Налична почвоподготовка	дка						
4.Попълване на горски култури	дка	650	98405	710	101042	109,2	102,7
5.Отглеждане на горски култури	дка	15204	715090	15182	591847	99,9	82,8
6. Ограждане на култури	л.м.	18 440	66904	25100	89084	136,1	133,2
II. Стопанисване	лв.		923407		701497		76
1.Сечи до 40 г.	дка	57624	245300	43731	204635	75,9	83,4
в т.ч. без м.добив	дка	6254	245300	6272	204635	100,3	83,4
2.Кастрене	дка	89	3024	89	3003	100	99,3
3.Подпомагане на ест. възобновяване	дка	564	13015	462	8299	81,9	63,8
4.Маркиране	куб.м.	1233028	662068	1412238	485560	114,5	73,3
III. Горско стопанско планиране	лв.						
IV. Защита на горските територии от болести и вредители	лв.		73208		14287		19,5
V. Защита на горските територии от пожари	лв.		625350		1258028		201,2
1.Лесокултурни прегради	м.	45276		114307		252	
2.Минерализовани ивици	м.	292656		323277		110	

VI. Опазване на горските територии	лв.		2509298		1638352		65,3
VII. Защитени територии.	лв.						
VIII. Ловно и рибностопански дейности	лв.		1309136		1127380		86,1
Други дейности	Лв.		7950		14644		184,2
Всичко	лв.		8573279		7608513		88,7

XXII. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОЛИТИКАТА ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ РЕСУРСИ С ПОСОЧВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ЕВЕНТУАЛНИТЕ ЗАПЛАХИ И МЕРКИ, КОИТО ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦ, Е ПРЕДПРИЕЛ ИЛИ ПРЕДСТОИ ДА ПРЕДПРИЕМЕ С ОГЛЕД ОТСТРАНЯВАНЕТО ИМ

Управлението на финансовите ресурси е подчинено на изискването за достигането на максимална ефективност с едновременното съблюдаване на сроковете за плащане договорени както с доставчици, така и с клиенти. Това означава преимуществено използване на собствени средства, което води до по-малки финансови разходи и разходите за лихви.

XXIII. ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ НАМЕРЕНИЯ С ПОСОЧВАНЕ НА РАЗМЕРА НА РАЗПОЛАГАЕМИТЕ СРЕДСТВА И ОТРАЗЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНИТЕ ПРОМЕНИ В СТРУКТУРАТА НА ФИНАНСИРАНЕ НА ТАЗИ ДЕЙНОСТ.

Съгласно финансовия план на дружеството за 2016 г. са извършени следните инвестиции:

1.1. За проектиране:

- Предвидените средства за проектиране са на **обща стойност 403 075 лв. за нови ГАП, проектиране на основни ремонти на ГАП и ново мостово съоръжение.**

За отчетния период са разходени средства с общ размер 175 366 лв. за изготвяне на 7 бр. проекти и съгласувателни документи, необходими за издаване на разрешение за строеж.

1.2. За строителство на горски автомобилни пътища :

- Общо предвидени средства по разчет са на стойност 12 395 750 лв., от които средства ще се започне строителство на нови и основни ремонти на ТГП и ще се довършат започнатите през 2015 и 2016 г. обекти. За 2016 г. са разходени средства с обща стойност 11 464 350 лв., като е завършено изграждането на 24,932 км нови горски автомобилни пътища. Разходени са и средства в размер на 1 795 042 лв. за извършване основен ремонт на ТГП в ТП „ДГС Етрополе“ с дължина 4,742 км, който е завършен и плащания по сключени договори за основен ремонт на ТГП в ТП „ДГС Якоруда“ и направа на стоманобетонени водостоци в ТП „ДГС Катунци“. Отчетени са средства в

размер на 173 730 лв. за изграждане на нов стоманобетонен мост в ТП „ДГС Катунци“, който ще бъде завършен през 2017 г.

1.3. Залесяване:

- Предвидени са средства от фонд „Инвестиции в горите“ за залесяване на горски територии в общ размер 1 679 446 лв. Разходените средства са в размер на 1 820 675 лв.

1.4. Закупуване на горски територии:

- За закупуване на горски територии са предвидени средства в размер на 150 000 лв. Няма разходени средства за отчетния период.

1.5. Проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения:

- Предвидените средства са с обща стойност 910 000 лв. за проектиране и ремонт на съоръженията.

- Завършен е основен ремонт на криволинеен бараж, за който са разходени средства на стойност 73 092 лв. за отчетния период. Изготвени и приети са 2 бр. проекти за основни ремонти на баражи на територията на ТП „ДГС Благоевград“ на обща стойност 18 100 лв.

2. Строителство на сгради и други

- Предвидено е изграждане на нова административна сграда на ТП „ДГС Струмьяни“ на стойност 1 000 000 лв. със средства от други източници на финансиране и проектиране и изграждане на нова административна сграда на ТП „ДЛС Арамлиец“.

- За отчетния период няма разходени средства.

3. Закупуване на ДМА

Заведоха се като дълготрайни материални активи на „ЮЗДП“ ДП земя и сграден фонд на обща стойност 260 280 лв., придобити от ННИСЛСББД на основание Заповед на министъра на земеделието и храните.

За **закупуване на превозни средства** е предвидена сума в размер на 2 868 300 лв. Разходените средства са с обща стойност 2 797 434 лв.

За **закупуване на специализирана техника** са предвидени средства в размер на 3 956 300 лв. Придобити чрез дарение са 6 бр. специализирани превозни средства за борба с пожари, които са заведени като ДМА на обща стойност 16 364 лв. Закупена е техника за нуждите на горските разсадници на обща стойност 2 300 лв. Придобити са 13 бр. комбинирани багери на лизинг, за които са заплатени първоначални такси и предстои заплащане на вноски за период от 36 месеца. Също така е придобит 1 бр. булдозер на разсрочено плащане, за който е заплатена 1 вноска за отчетния период. Разсроченото плащане е за период от 24 месеца.

Относно **закупуване на компютри и софтуер** – По разчет в инвестиционната програма са предвидени средства в размер на 176 086 лв. Отчетени са разходи с общ размер 110 882 лв.

За закупуване на друго оборудване са предвидени средства в размер на 535 760 лв. Отчетени са 374 052 лв. за климатици, GPS устройства, прикачен инвентар, оборудване за високо-проходими противопожарни автомобили и т.н..

4. Основен ремонт на ДМА

Предвидените ремонтни дейности на сгради и съоръжения възлизат на обща стойност 2 636 014 лв. За отчетния период разходените средства са на стойност 475 068 лв. Основните разходи са за ремонтите на административните сгради на новосформираните ТП „ДГС Сливница“ и ТП „ДГС Кюстендил“. Извършен е ремонт на административната сграда на ТП „ДГС Кресна“. Изготвени са инвестиционни проекти в ТП „ДЛС Витошко – Студена“ за подобряване на сграда, пречиствателни станции по предписание на РИОСВ и обособяване на цех за преработка на дивечово месо.

Извършвани са основни ремонти на транспортни средства, техника, машини и съоръжения на обща стойност 17 179 лв. за 2016 г.

5. Горскостопански план (ГСП)

За изготвяне на задания за проектиране и изработване на ГСП са заложили средства в размер на 332 725 лв. Разходвани са средства с общ размер 183 453 лв.

6. Горска сертификация

По разчет са предвидени средства в размер на 267 042 лева за сертифициране по FSC и ресертификация. За 2016 г. са извършени доплащания по сключени договори за сертифициране на ТП „ДЛС Осогово“ и ТП „ДГС Кюстендил“.

7. Технически паспорти по ЗУТ

Предвидени са средства с обща стойност 299 500 лв. За отчетния период няма разходени средства.

Планираните през 2017 г. инвестиции ще останат в същите направления, съгласно Финансовия план на предприятието за 2017 г. Предприятието ще извърши планираните за 2017 г. инвестиции със собствени средства.

XXIV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАСТЪПИЛИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД В ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, И НА НЕГОВАТА ГРУПА ПРЕДПРИЯТИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

Не е настъпила промяна в основните принципи на управление на предприятието.

XXV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИЛАГАНИТЕ ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, В ПРОЦЕСА НА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ

Общо описание на системата за вътрешен контрол и управление на риска съгласно Стратегията за управление на риска в „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД към системата за финансово управление и контрол

Финансовото управление и вътрешният контрол е цялостен процес интегриран в дейността на “Южноцентрално държавно предприятие” ДП и се осъществява от директора, зам.директорите, началниците на отдели, главния счетоводител и служителите. Финансовото управление и вътрешният контрол предоставя разумна увереност, че целите на предприятието са постигнати чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори
- надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите
- опазване на активите и информацията

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД поддържа система за финансово управление и вътрешен контрол като план от дейности, обхващащ управленски задължения и политики, и методи включващи:

- поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват за да бъдат постигнати тези цели;
- работна дейност и практики;
- мерки за контролиране на потенциалния риск.

Целта на системата за финансово управление и контрол е да се гарантира икономичното, ефективното и ефикасното изпълнение на дейностите на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД, да се контролира финансовата дейност на базата на унифицирана информационна система, да се контролира управлението на собствеността, съхранението на документацията по дейността, реалната стойност на финансовите инвестиции, вземанията и задълженията на предприятието и другите форми на стопанисване свързани с публичните обекти. при оценка надеждността на финансовите отчети на предприятието.

Контролна среда

Контролната среда е базисен елемент за развитие на всички останали елементи. Тя определя основополагащите ценности в предприятието и оказва влияние върху отношението на служителите към вътрешния контрол.

Контролната среда включва лична почтеност и професионална етика на ръководителя и служителите на предприятието; управленска философия /подход/ и стил на работа; организационна структура, осигуряваща разделяне на отговорностите, йерархичност и ясни правила, права, задължения и нива на докладване; политики и практики по управление на човешките ресурси; компетентност на персонала.

а/ Ръководителя и служителите трябва да се ръководят от лична почтеност и професионална етика при вземане на решения и осъществяване на дейността си, което се постига с разработване на Етичен кодекс за поведение на работещите в централното управление и териториалните поделения на предприятието, с които се запознават всички работници и служители. Изискването директорът на предприятието да изгради система за наблюдение за прилагане на кодекса и механизъм за установяване и докладване на нарушенията, предприемане на последващи действия и запознаване на

всички работещи с предприетите мерки се покрива с разработените Вътрешни: правила за наблюдение и спазване нормите на Етичния кодекс за поведение на работещите в „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД.

б/Директорът на предприятието /поделението/ чрез своя подход и стил на работа да насърчава компетентността, етичното поведение и непрекъснатата подкрепа за вътрешния контрол.

в/ Необходимо е да се изгради такава структура на предприятието/ поделението/, която да позволява изпълнение на целите и да съответства на нормативно определените функции. Необходимо е организационната структура да бъде онагледена чрез органиграма, която показва взаимоотношенията между отделните структурни звена, разписани функционални характеристики на звената, длъжностни характеристики на работниците и служителите, заповеди за делегиране на правомощия и др.

г/ Важна част от контролната среда е политиката за човешките ресурси и свързаните с тях практики за подбор, назначаване, обучение, атестиране, повишаване в длъжност и определяне размера на заплащане в зависимост от изпълнение на поставените задачи.

д/ Компетентността е съвкупност от знания, умения и способности за изпълнение на задълженията, произтичащи от целите на предприятието и от конкретно заеманата длъжност.

За изпълнение на изискванията посочени в т. "г" и "д" в „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД са разработени:

- Вътрешни правила за управление и развитие на човешките ресурси;
- Вътрешни правила за обучение на персонала;
- Вътрешни правила за определяне на работната заплата.

Контролната средата включва действията на ръководството, по отношение на системата за вътрешен контрол и по нивото на нейната важност в предприятието.

- **Ангажимент за компетентност.** Дружеството се ръководи от директор и Управителен съвет, чийто членове разполагат с необходимата квалификация и опит и пряко участват в бизнес процесите на предприятието, както и упражняват контрол върху дейността. Управителният съвет на предприятието, и лицата ангажирани с процеса на вътрешен контрол и управление на риска притежават необходимите познанията и уменията, необходими за изпълнение на задачите, които изисква процеса.

- **Участие на лицата, натоварени с общо управление.** Съзнанието за контрол в държавното предприятие се влияе в значителна степен от лицата, натоварени с общо управление, а именно от директора и другите членове на Управителния съвет на предприятието. Отговорностите на Управителния съвет са уредени в Правилника за организация на дейността на предприятието и договорите за управление. Допълнително директорът и Управителният съвет са натоварени и с надзор върху проектирането на модела и ефективното функциониране на процедурите за предупреждение и процеси за преглед на ефективността на вътрешния контрол на предприятието.

- **Философия и оперативен стил на ръководството.** Философията и оперативният стил на ръководството обхващат широка гама характеристики.

Нагласите на Управителния съвет и неговите действия във връзка с финансовото отчитане се проявят чрез консервативния избор измежду наличните алтернативни счетоводни принципи.

- **Организационна структура.** Установяването на подходяща организационна структура включва вземане под внимание на основните области на правомощия и отговорности и подходящите йерархични нива на отчетност и докладване. Управителният съвет и директорът преценяват уместността на организационната структура на предприятието, като съобразяват тази структура с размера и характера на дейностите на предприятието. В тази връзка организационната структура на предприятието е съобразена с естеството на бизнеса и осигурява разделение на отговорностите

- **Възлагане на правомощия и отговорности.** При възлагането на правомощия и отговорности на останалите служители в държавното предприятие се отчитат приложимите за сектора бизнес практики, познания и опит на служителите и наличните в предприятието ресурси. В дружеството се провежда ясна политиката на делегиране на правомощия и отговорности.

- **Политика и практика, свързани с човешките ресурси.** При подбора на персонал фокусът е насочен върху образователния ценз, предишен професионален опит, минали постижения и доказателства за почтеност и етично поведение. По този начин се изразява и ангажираността на предприятието да назначава компетентни и надеждни служители. Политиката на дружеството по отношение на човешките ресурси е насочена към назначаване на компетентни и надеждни служители.

Процес за оценка на рисковете на предприятието

Процесът на оценка на риска от страна на Управителния съвет представлява базата за начина, по който той определя рисковете, които следва да бъдат управлявани.

Управителният съвет идентифицира следните видове риск, относими към предприятието и неговата дейност: общи (систематични) и специфични (несистематични) рискове.

Систематичните рискове са свързани с макросредата, в която предприятието функционира, поради което в повечето случаи същите не подлежат на управление от страна на ръководния екип.

Несистематични рискове са пряко относими към дейността на предприятието. За тяхното минимизиране се разчита на повишаване ефективността от вътрешното планиране и прогнозиране, което осигурява възможности за преодоляване на евентуални негативни последици от настъпило рисково събитие.

Всеки от рисковете, свързани с държавата – политически, икономически, кредитен, инфлационен, валутен – има самостоятелно значение, но общото им разглеждане и взаимодействието между тях формират цялостна представа за основните икономически показатели, пазарните условия, конкурентните условия в страната, в която съответното предприятие осъществява своята дейност.

Управлението на риска е процес осъществяван от директора, зам. директорите, главния счетоводител, началниците на отдели и всички служители, прилаган стратегически и в цялата организация, проектиран да идентифицира потенциалните събития, които могат да повлияят на предприятието, дава разумна увереност по отношение на постигането на целите на предприятието.

С оглед по-доброто идентифициране и управлението на рисковете в предприятието функционира Комитет по риска.

Оценката на риска в „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД се извършва на годишната работна среща от оценителите на риска. Оценката на риска се извършва на базата на двуфакторен модел, при който оценяваните фактори са :вероятност за реализация на риска и въздействие на събитието в случай, че рискът се реализира;

Таблица № 17

оценка	вероятност	въздействие
1	Почти невъзможен	Незначително въздействие
2	Не много вероятен	По-ниско от средното въздействие
3	Средна вероятност /50%/	Средно въздействие
4	Над средната вероятност	Над средното въздействие
5	Определено, вече настъпило събитие или почти сигурно	Катастрофа

Всеки индивидуален риск се оценява по скала от 1-5, както е посочено;

Рейтингът на риска се изчислява по следната формула:

$$P \times S = V$$

Където : P – вероятност от настъпване на събитието;

S – значимост на събитието /въздействие /

V – степен на уязвимост /рейтинг /

След направената оценка се изготвя Регистър на идентифицираните рискове в предприятието /риск-регистър / имащи отношение към конкретните цели.

Рисковете се категоризират в зависимост от рейтинга в четири основни групи:

Таблица № 18

риск	Степен на уязвимост /рейтинг /
Рискове с нисък рейтинг	От 1 до 5
Рискове със среден , клонящ към нисък рейтинг	От 6 до 10
Рискове със среден , клонящ към висок рейтинг	От 11 до 18
Рискове с висок рейтинг	От 19 до 25

По време на годишната работна среща по управление на риска, Комитетът по управление на риска следи за следното:

Преглед и обсъждане на резултатите от определянето и оценката на риска;

Определяне на праг на (търпимост на риска, основан на рискови приоритети (например граници, под които ограничаването на риска ще се окаже неприемлив за предприятието);

Обсъждане на основните методи и мерки за ограничаване на най-критичните рискове;

Определяне на отговорни експерти за прилагането на мерки за ограничаване на риска.

Управление на риска

Управлението на риска е процес по идентифициране на рисковете, оценяване и управление на рисковете, които могат да повлияят върху постигане целите на предприятието. Той е елемент на системата с особена важност и за това е разгледан отделно в раздел IV "Стратегия за управление на риска".

Съгласно стратегията за управление на риска, рамката за управление на риска в предприятието съдържа следните елементи:

1. Оценка на вътрешната контролна среда - обобщена информация от въпросниците;

2. Определяне целите на организацията- разработен и утвърден стратегически и оперативен планове, с ясно дефинирани стратегически и оперативни цели;

3. Идентифициране на събитията – потенциалните събития, които могат да повлияят негативно върху постигането на целите на предприятието;

4. Оценка на риска – потенциалните събития трябва да бъдат оценени от гледна точка на вероятността да настъпят, както и въздействието, което ще окажат;

5. Определяне на реакция спрямо риска – предприятието избира евентуалната си реакция към събитията , която би могла да бъде:

- толериране – приемане на риска на нивото , на което е оценен. Такава реакция е възможна само, ако определените рискове имат ограничено / незначително / влияние върху постигане на целите;

- ограничаване на риска / третиране / - въвеждане на контролни дейности, с цел ограничаване на неговото въздействие или вероятност за настъпване;

- прехвърляне – застраховане на потенциално събитие;

- прекратяване на дейността, която го създава;

- споделяне – споделяне на риска между отделни организации от публичния и частен сектор, с които предприятието има изградени взаимоотношения.

Подробно описание на рисковете, характерни за дейността на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД е представено в доклада за дейността, раздел ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ПРЕДПРИЯТИЕТО.

Функции на вътрешния одит при управление на риска

Вътрешният одит подпомага предприятието за постигане на поставените цели, като:

- идентифицира и оценява рисковете в предприятието;

- оценява адекватността и ефективността на Системата за финансово управление и контрол;

- дава препоръки за подобряване дейността в предприятието.

Вътрешният одит се осъществява чрез изпълнение на конкретни одитни ангажименти, които могат да бъдат:

- одитен ангажимент за даване на увереност;
- одитен ангажимент за консултация.

Съгласно чл.31, ал.2 от ЗВОПС на вътрешните одитори не могат да се възлагат други задачи, освен изрично посочените в закона.

Вътрешният одит посредством извършване на одитни ангажименти подпомага ръководството на предприятието за:

- изработване и наблюдение на Стратегията за управление на риска;
- наблюдава, оценява и дава предложения за подобряване ефективността на Системата за финансово управление и контрол.

Контролни дейности

Контролните дейности /контроли/ са, всяко едно действие насочено към минимизиране на риска и увеличаване на вероятността за постигане целите на предприятието. Въвеждането на контролните дейности се извършва в зависимост от извършената оценка на риска и посредством тях рискът се управлява. Те са важен елемент от системата за финансово управление и контрол и са разгледани подробно в Раздел V "Контролни дейности на системата".

Контролните дейности представляват съвкупност от политики и процедури създадени с цел намаляване на рисковете за постигане на целите на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД. Контролните дейности се осъществяват на всички равнища и във всички функции на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД.

„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД прилага контролни дейности които са подходящи, функционират последователно в съответствие с планираното през целия период, такива които са ефективни по отношение на разходите, както и са изчерпателни, разумни и свързани с цялостните цели на управлението.

Контролните дейности или контролите в „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД са:

1. **Предварителен контрол** - Предварителният контрол е превантивна контролна дейност, при която преди вземането на решение или извършване на действие за получаване на приход или извършване на разход се извършва съпоставяне с изискванията на приложимото законодателство, за да се гарантира тяхното спазване. Предварителният контрол се извършва посредством проверка на всички относими документи, а резултата от проверката се документира с попълване на контролен лист, в който проверяващото лице дава своето мнение за даване на съгласие или не за извършване на разхода или получаване на прихода.

2. **Оперативен контрол** - Оперативният контрол е организирана и систематизирана контролна дейност, извършвана под формата на проверка на място, при която се съпоставят данните посочени в документи и действителните количества в обекта на проверката/склад, превозно средство и др./. С Вътрешните правила за дейността на мобилните контролни звена в териториалния обхват на «ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД се регламентират извършване на контролни дейности свързани с:

- опазване на горските територии;
- опазване и охрана на дивеча.

С тях се определят:

- условията и реда за осъществяване на контролните дейности;

-условията и реда за назначаване на служители в контролните мобилни звена;

- дейността на звената към териториалните поделения;
- дейността на звената към централното управление;
- координация на звената към ЦУ и териториалните поделения.

3. **Текущ и последващ контрол** - Текущият и последващият контрол се извършва по договорите за добив и продажба на дървесина и договорите за стопанисване и ползване на дивеча.

Договорите в зависимост от компетентността се сключват от директора на предприятието или териториалното поделение, а се изпълняват от териториалното поделение.

Текущият и последващият контрол се извършва в периода от сключването на договора до неговото приключване. Изпълнението на клаузите по договорите се следи от главния счетоводител на териториалното поделение и включва проверка на действителните количества фактурирани услуги и сроковете залегнали в договорите.

Длъжностни лица от Централно управление на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД извършват контрол по договорите. За целта директорът на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД със Заповед оторизира длъжностно лице, в която се посочва обекта на проверката и срока на действие на оторизацията.

Осъществяването на контрола по договорите са разгледани във Вътрешните правила за Ловностопанската дейност и туризма и Вътрешните правила за извършване на контрол на договорите за добив и продажба на дървесина.

Информационна система и свързаните с нея бизнес процеси, съществени за финансовото отчитане и комуникацията

В предприятието са създадени и функционират ефективни и надеждни информационни и комуникационни системи, осигуряващи събиране и разпространение на пълна, надеждна и достоверна информация, хоризонтална и вертикална комуникация от и до всички нива, както и навременна система за отчетност.

А) Информацията е съвкупност от данни относно събития, които имат значение за осъществяване на дейността на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД и териториалните му поделения. Тя е необходима на всички нива на дейността на предприятието и е основа за осъществяване на комуникация, необходима за ефективно изпълнение на възложените задачи.

Директорът на предприятието отговаря за въвеждането на подходяща информационна система, която да дава възможност за вземане на правилни управленски решения, за адекватно изпълнение на задълженията и за изготвяне на навременни и достоверни доклади и отчети относно изпълнение на поставените цели и задачи.

Основните цели на информационната система са:

- да позволяват на всяко длъжностно лице в предприятието да изпълнява задълженията си;
- своевременно запознаване на служителите на предприятието с точни и конкретни указания и разпореждания за извършване на определена дейност;
- своевременно и точно предоставяне на гражданите и юридическите лица необходимата информация за услугите и дейностите които предприятието и неговите териториални поделения извършват.

Б) Комуникацията е двупосочно движение на информацията в предприятието /териториалните поделения/, като нейната цел е да повиши осведомеността на работниците и служителите, в резултат на което се създава предпоставка за постигане

целите на предприятието. Комуникацията бива външна и вътрешна, както и вертикална и хоризонтална. От особено значение е комуникацията в предприятието между ръководството и служителите-вертикална комуникация. Тя е двупосочна и с нея се постига:

-ръководството трябва да получава своевременна, уместна, актуална, точна и вярна информация за цялостната дейност на предприятието. Това е движение на информацията от долу на горе до йерархията.

-ръководството трябва да уведомява работниците и служителите на предприятието каква информация е нужна за вземането на правилни управленски решения, да формулира ясно задачите към тях, което от своя страна довежда до адекватно изпълнение на задълженията. Това е движение на информацията от горе на долу.

За изпълнение на задачите поставени пред предприятието е необходима добра комуникация по вертикала между различните структурни звена и служители, защото в повечето случаи, една конкретна задача не се изпълнява от едно структурно звено и за да бъде изпълнена качествено е необходимо взаимодействие между звената.

Без надеждна комуникация между централното управление и териториалните поделения е немислимо изпълнението на целите на предприятието, защото централното управление планира, осъществява методическо ръководство и контролира изпълнението на дейностите, а териториалните поделения извършват самата дейност.

Външна комуникация е движение на информация към висшестоящи ведомства и организации, към други сродни предприятия и към граждани и юридически лица контрагенти на предприятието и териториалните поделения.

Текущо наблюдение на контролите

В предприятието има изградена система за наблюдение и оценка на контролите, като при констатирани отклонения се предприемат оздравителни и корективни мерки пряко от Ръководството.

Мониторингът на механизмите за вътрешен контрол обхваща политиките и процедурите утвърдени от Директора, които гарантират подходящо и незабавно реагиране на констатациите от одитите и другите проверки. Мониторингът в „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД се осъществява чрез рутинни дейности (текущ мониторинг), специални оценки или комбинация от двете.

Вътрешното наблюдение се осъществява чрез текущи наблюдения на Системите за финансово управление и контрол, организирани при самото функциониране, чрез записи в оперативните документи по отделните процедури и чрез специални прегледи (оценки), извършвани по процедурите за оценка на риска и оперативния контрол, осъществявани от оторизирани за това лица, извън „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД, спазващи валидната за тяхната дейност нормативна уредба, които задължително се намират в облигационно правоотношение с предприятието. Оценките се считат за вътрешни, когато доверител по това облигационно правоотношение е ръководството на „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД. Подобни оценки не са вътрешни при условие, че възлагането им е извършено по заповед на министъра, упълномощеното от него лице или друг овластен орган. Целият процес по наблюдението и корекциите на Системите за финансово управление и контрол е разгледан като последователни стъпки.

XXVI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОМЕНИТЕ В УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИТЕ ОРГАНИ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА.

През 2016 г. не са извършени промени в Управителния съвет на предприятието.

XXVII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА РАЗМЕРА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА, НАГРАДИТЕ И/ИЛИ ПОЛЗИТЕ НА ВСЕКИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА УПРАВИТЕЛНИТЕ И НА КОНТРОЛНИТЕ ОРГАНИ ЗА ОТЧЕТНАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА, ИЗПЛАТЕНИ ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, И НЕГОВИ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА, НЕЗАВИСИМО ОТ ТОВА, ДАЛИ СА БИЛИ ВКЛЮЧЕНИ В РАЗХОДИТЕ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ИЛИ ПРОИЗТИЧАТ ОТ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕЧАЛБАТА, ВКЛЮЧИТЕЛНО

ПОЛУЧЕНИ СУМИ И НЕПАРИЧНИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Размерът на нетното възнаграждение на членовете на Управителния съвет за 2016 г. е в размер на 92 425,30 лв. и е разпределено както следва:

ДАМЯН ИЛИЕВ ДАМЯНОВ – изплатено нетно възнаграждение в размер на 23 106

БИЛЯНА ГЕОРГИЕВА ПЕТАЧКА – изплатено нетно възнаграждение в размер на 34 659,65

ВАНЯ БЛАГОЕВА КАМЕНОВА – изплатено нетно възнаграждение в размер на 34 659,65

Предприятието не е изплащало непарични възнаграждения.

УСЛОВНИ ИЛИ РАЗСРОЧЕНИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ, ВЪЗНИКНАЛИ ПРЕЗ ГОДИНАТА, ДОРИ И АКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО СЕ ДЪЛЖИ КЪМ ПО-КЪСЕН МОМЕНТ

Предприятието няма условни и разсрочени възнаграждения, възникнали през 2016 г.

СУМА, ДЪЛЖИМА ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ИЛИ НЕГОВИ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПЕНСИИ, ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ ИЛИ ДРУГИ ПОДОБНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ.

През 2016 г. не са дължими суми от предприятието за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

XXVIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗВЕСТНИТЕ НА ДРУЖЕСТВОТО ДОГОВОРНОСТИ (ВКЛЮЧИТЕЛНО И СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ГОДИНА), В РЕЗУЛТАТ НА КОИТО В БЪДЕЩ ПЕРИОД МОГАТ ДА НАСТЪПЯТ ПРОМЕНИ В ПРИТЕЖАВАНИЯ ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ АКЦИИ ИЛИ ОБЛИГАЦИИ ОТ НАСТОЯЩИ АКЦИОНЕРИ ИЛИ ОБЛИГАЦИОНЕРИ.

На Предприятието не са известни договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял от настоящия едноличен собственик.

XXIX. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВИСЯЩИ СЪДЕБНИ, АДМИНИСТРАТИВНИ ИЛИ АРБИТРАЖНИ ПРОИЗВОДСТВА, КАСАЕЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ИЛИ ВЗЕМАНИЯ НА

ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, В РАЗМЕР НАЙ-МАЛКО 10 НА СТО ОТ СОБСТВЕНИЯ МУ КАПИТАЛ

Няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на предприятието в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал

XXX. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРЕЦЕНКА НА ДРУЖЕСТВОТО.

Предприятието преценява, че не е налице друга информация, която да не е публично оповестена и която би била важна за заинтересованите лица и едноличния собственик.

За „ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД

инж. Дамян Дамянов
/директор/

